

LIETUVOS ETNOKULTŪRA IR KŪRĖJAI

JOLANTA KAHVECI

APIE
POPIERIAUS
KARPYBĄ
LIETUVOJE

LEIDINIO SVEČIAS
MENININKĖ
VILIJA VIŠOCKIENĖ

2021

Leidinio autorės žodis

Specializuotas leidinys "Apie popieriaus karpybą Lietuvoje. Svečias menininkė Vilija Visockienė" yra kultūrinės ir meninės sklaidos projektas.

Popieriaus karpybą yra ne tik kaip tautodailės žanras, bet šiandien dažnai įvardijama ir kaip dekoratyvaus meno ir grafikos rūšis, reprezentuojanti Lietuvos etninę kultūrą. Šiame leidinyje apžvelgiama popieriaus karpybą Lietuvos kontekste, o kaip viena šios krypties atstovių pristatoma menininkė Vilija Visockienė.

Pirmoje dalyje kalbama apie Lietuvos popieriaus karpybą, pažvelgiama į šio žanro ištakų ir turinio akcentus, aptariamos sklaidos iniciatyvos, taip pat tam tikri karpinių kaitos niuansai.

Antroje dalyje pristatoma šios krypties atstovė menininkė Vilija Visockienė, kurios popieriaus karpinių ornamentika atliepia ir lietuvių dvasinės kultūros tradicijoms būdingų simbolių kontekstą, ir individualios pasaulėjautos potekstes.

Paskutinėje dalyje pristatoma kūrėjos biografija ir keletas darbų galerija, skirta susipažinti su jos kūryba. Autorė pamažu atsisako smulkios karpytinės ornamentikos, liaudišką stilistiką vizualizuojančių darbų, o pereina prie minimalistinės popieriaus karpinių kūrybinės raiškos.

Jolanta Kahveci

Lyginamosios kultūrų studijos

LEIDINYJE

**POPIERIAUS KARPYBOS
LIETUVOJE
ASPEKTAI**

**MENININKĖ
VILIJA VISOCKIENĖ**

"Vis dar atrandu
šiame užsiėmime
naujų galimybių ..."

**MENININKĖS
POPIERIAUS
KARPINIŲ DARBAI**

**VILIJOS VISOCKIENĖS
BIOGRAFIJA**

POPIERIAUS KARPYBOS LIETUVOJE ASPEKTAI

Autorė. Jolanta Kahveci

*Menininkės V.
Visockienės
popieriaus karpinis
"Žalčiai"*

Lietuvoje popieriaus karpybą turi pakankamai galias tradicijas ir lietuvių tautos karpinių ornamentikoje savas ir tik jai būdingas etninis unikalumas. Būtent popieriaus karpiniai unikalūs tuo, kad juose atskleidžiamos ne tik karpytojo individualios ekspresijos, bet ir per jas siejama kultūrinė, archainė, mitinė ir kt. liaudies sąmonė bei tautos etninės ištakos.

Ištakų akcentai

Remiantis įvairiais bibliografiniais duomenimis, Lietuvoje popieriaus karpiniais susidomėta apie XVI a. ir, anot bibliografės Birutės Cibulskienės (1), pirmieji jų buvo pritaikyti didikų antspaudams ženklinti ir puošti. Tokiais pritaikytais anstpaudais naudojosi ir vienuolynų bei dvarų raštininkai. Vėliau, pasak autorės, kai popieriaus šalyje atsirado daugiau, jis tapo prieinamas ir žemesnio luomo žmonėms, tad imta jį naudoti ir kaimo buičiai puošti. Taigi, anuomet įvairi karpytinė popieriaus ornamentika buvo bene pats paprasčiausias būdas pagražinti tuometinę lietuvių buitį ir tai buvo archainės puošybos dalis. Daugelis šio konteksto aprašytojų teigia, kad popierinių karpinių puošyba iš vargingumo buvo pati prieinamiausia.

XIX a. pirmojoje pusėje karpiniai tapo jau įprastu puošybos elementu lietuvių buityje. Jie tapo itin populiariūs valstiečių namų buityje XIX a. pabaigoje – XX a. pirmaisiais dešimtmečiais ir kaip manoma, remiantis daugeliu šaltinių, atkeliavo iš Lenkijos. Tačiau šiuo atžvilgiu vyrauja nesutarimai. Tautodailininko A. Daniliausko etnografinių duomenų pasirėmimu, kurio surinktą karpinių istoriografiją aptaria Beatričė Rastenytė(2), teigiama, kad sąsajų su lenkų karpiniais nėra. Pasak autorės, atsižvelgiant į lietuvių tradicinių karpinių, gyvavusių XIX a. pabaigoje, funkcinę paskirtį, galima teigti, kad susiduriame su reiškinių, gyvavusių XVI–XIX a. daugiataučiuose Lietuvos miestuose, rustikalizacija. Kitaip tariant, karpiniai yra priskiriami kaimo tradicijai, tačiau XIX a. pirmojoje pusėje kaimas perėmė miesto tradicijas.

Lietuvių liaudies karpiniai yra saviti etnografiniu požiūriu ir, kaip rašo Beatričė Rastenytė(2), jų raštai giminingi kitų liaudies meno šakų puošybai. Galima tik pridurti, kad Žemaitijoje griežti ir simetriški karpiniai raštai atsiliepia ir šio krašto skrynių ir juostų ornamentikoje. XX a. antroje pusėje, kuomet popieriaus karpiniai ėmė sparčiai populiarėti visoje Lietuvoje, radosi tam tikri būdingi subtilumai ir etnoregionams. Vytas Aleknavičius(3) rašo, kad Dzūkijoje galima buvo pamatyti iš popieriaus karpų langų užuolaidėlių, o Aukštaitijoje ir Suvalkijoje papuoštų lentynų ir šėpų, gaubtų ant lempų ir kitų popierinių papuošimų. Stačiakampes, trikampes, dantytas ir kitokias užuolaidėles karpdavo lentynoms, namų langams, indaujoms. Taip pat papuošimai buvo karpomi šventųjų paveikslams, asmeniniams portretams, iš popieriaus karpinių ruošė servetėles, papuošdavo net duonkepio briaunas, įkapėms taip pat buvo naudojama popieriaus karpinių ornamentika. Taigi karpiniai lietuvių tradicijoje tuomet įvairavo visur. Jais dažnai namus puošdavo per šventes ir esą, tas karpinis buvo tol kol pagelsdavo popierius arba net iki kitų švenčių. Beatričė Rastenytė(2) užsimindama apie pateikėjus iš A. Daniliausko etnografinių užrašų, rašo, kad daugumos pateikėjų liudijimai apie karpymą ir karpinius panašūs, nors kartais pasitaiko netikėtų pastebėjimų ar neatitikimų. Vistik, matyt, tie neatitikimai nebuvo esminiai, nes daug kur vyravo tas pats bruožas – balto plono, kartais spalvoto, ir net laikraščio formos popierinė ornamentika, o puošė lietuviai tiesiog namuose esančius daiktus.

Remiantis įvairiais šaltiniais, karpymas išsilaikė nuo XIX a. iki maždaug XX a. šeštojo dešimtmečio, vėliau karpinius keitė tiulis. Popierinius karpinius puošyboje ėmė atstoti ir nerti papuošimai, kurių tradicija kaimuose ir ypač pagyvenusių žmonių buityje, išlikusi dar ir dabar. Pravartu prisiminti ir popierinių snaigių, vadinamos "armonikėlės" karpinius, itin populiariais buvusius jau XX a. antroje pusėje ir vėliau, ko gero labai išpopuliarėjusius sovietmečio mokyklose.

Karpinius kūrė ne tik moterys

Popieriaus kūrybos amatas turi savo meistrus, kuriems pavaldi ne tik technika, bet ir karpinio charakterio ir turinio komponavimas. Anot Vyto Aleknavičiaus(3), kiekvienoje apylinkėje būdavo moterų, kurios mokėjo gražiai iškarpyti įvairiausius raštus. Tad joms nešdavo užsakymus ne tik kaimynės, bet ir moterys iš aplinkinių kaimų, o kad raštai nesikartotų, buvo stengiamasi karpyti iš atminties. Popieriaus karpiniuose pasižymėjo ir vyrai. Nes karpiniai būdavo pjaustomi, o tai esą dažniau darydavo vyrai ir toks išpjaustytas popieriaus darbas būdavo dar vertingesnis. Šaltiniuose minima, kad staliai ir dailidės taip pat neapsieidavo be karpinių puošiant namus langinėmis, stoglentėmis ar gaminant baldus. Karpinius medžio ornamentikai išgauti, ko gero, galėjo naudoti ir kiti medžio amatininkai, kadangi raižiniais buvo puošiamos druskinės, duoninės ar dekoratyvinės rankšluosčių kabyklos.

Karpiniai pasižymėjo dideliu kruoštumu ir susikaupimu. O karpinių temos būdavo įvairios, kurių apstu žmogų supančioje aplinkoje. Anuomet augalai, gyvūnai, visata, gamtos reiškiniai, sezono kaitos, tautosakos charakteriai ir kt. būdavo įprasminami liaudies kūrybos vizualizacijose, tad popieriaus karpiniai nebuvo išimtis. Dažnai buvo vaizduojamas gyvybės medis kaip pasaulio ašis, kuris populiarus ir šiandienos karpytojų darbuose, baltiškos mitologijos mene. Taip pat vyravo paukščiai, elniai, gėlės, dažnai naudoti pasikartojantys objektai - saulės, žaltio, žvaigždučių ir kt. motyvai. Vyravo labai aiški karpinių struktūra - geometrinė ornamentika ir kompozicijos, sudėtingi siužetai, linijų plastiškumas, simetriškumas ir asimetriškumas, pozityvumas ir negatyvumas, kuris atliepia veidrodžio aspektą. Tokios kompozicijos priklausė nuo paties karpytojo užmojų, pasirenkamo kūrybinio įgyvendinimo ar individualaus karpymo metodo. Kita vertus, karpiniuose fiksuojama ir karpytojo pasaulėjauta. Laimutė Vasiliauskaitė - Rožukienė(4), rašydama apie popieriaus karpinius užsimena ir kultūrinį kolektyvinės sąmonės niuansą - archetipus, esą karpymas - tai buvo noras realizuoti archetipinius gabumus.

Įvairūs karpiniai nebuvo svetimi ir jaunimui, kadangi anuomet jaunoji bendruomenė buvo itin artima liaudies tradicijoms ir jos amatiniams lobynams. Tautodailininkas Klaidas Navickas(5) rašo, kad prieš jaunimo vakarones susirinkusios merginos karpydavo papuošimus svečių kambariui vadinamai seklyčiai, lenktyniaudamos, kurios karpiniai esą bus gražesni. O kaimo vaikinai įvairiais karpiniais puošdavo net ir meilės laiškus. Anot Klaido Navicko(5), pats laiškas buvo iškerpamas gėlės ar širdies formos, o kadangi ne visiems vaikinams sekdavosi sumaniai ir išradingai karpyti, tad karštai mylintiems vaikinams tekdavo kreiptis į meistrus.

Popieriaus karpiniai kaip materialioji tautos kultūra

Senų autentiškų karpinių mažai beišlieka dėl paties popieriaus nepatvarumo, tad išryškinti visą, o ir etnoregionams būdingą popieriaus karpinių tapatumą yra sudėtinga. Šiuo atžvilgiu verta paminėti Beatričės Rastenytės(2) straipsnį "Senieji karpiniai", kuriame ji rašo, kad senųjų lietuvių liaudies karpinių, kurių dauguma rekonstrukcijos, kolekcija saugoma Lietuvos nacionaliniame muziejuje, kurios pagrindą sudaro lietuvių liaudies karpiniai Daniliauskų šeimos surinkti ekspedicijose. Ekspedicijas Daniliauskų šeima rengė nuo 1964 iki 1987 m. Karpiniai sukaupiti iš visos Lietuvos, mažiau iš Žemaitijos, tačiau patys seniausi lietuvių liaudies karpiniai iš XIX a. tėra išlikę tik nuotraukose.

Tačiau popieriaus karpinių tradicija perduodama karta iš kartos, todėl jie tampa kaip svarbus materialiosios tautos kultūros objektas. Vistik galima į tai pažvelgti ir iš dvasinės kultūros pusės - karpinių ornamentikoje vizualizuojamos tautos saktės, tautai būdingi sakralūs objektai ar skleidžiamos mitologinės simbolikos interpretacijos.

Šiandien popieriaus karpyma dažnai priskiriama ir dekoratyvinei taikomajai dailei, nes daugelis stilizuotų karpinių tampa kaip savotiški meno kūriniai. Ko gero galima būtų pasakyti, kad popieriaus karpymu vyksta ir savotiška kaita, kuomet vyravęs liaudies kūrybos stilius palaipsniui įgauna meniškumo ir dekoratyvumo bruožų, keičiasi popieriaus karpinių turinys, forma, randasi vis daugiau ornamentikos įvairovės, modernios stilizacijos, erdviniai vaizdai, randasi įvairesnė spalvų gama, naudojamų medžiagų pasirinkimas. Tai galima pastebėti nūdienos karpytojų darbuose. Kad karpiniai pakitę, sutinka ir Beatričė Rastenytė(2), pasak kurios karpymo tradicija, įgavusi naujų formų - ji dabar gyvuoja kaip šiuolaikinio grafikos meno atšaka. Karpiniai taip pat įprasminami paveiksluose, drobėse ar kitokiuose meninės raiškos objektuose. Patys karpytojai pastebi, kad vis daugiau kūrėjų pamėgsta karpinių meną, tad yra su kuo dalintis patirtimi, darbais, dalyvauti bendruose projektuose, pleneruose. Šis tautodailės žanras palaipsniui tampa ir edukacijų dalimi net tik vaikų ir jaunimo bendruomenėse, bet ir suaugusiems.

Karpinių meno sklaidos iniciatyvos

Tautotyros specialistai šiam žanrui ir jo raiškoms dėmesio neskyrė, nesudomino karpyma ir akademinės visuomenės, tad mokslinis ir analitinis požiūris kontekstas skurdus. Daugiausiai karpinius ir jų autorius yra aptarę apie kultūrą rašantys pavieniai autoriai, žurnalistai bei kiti besidominantys šiuo tautodailės žanru.

Nemažai prie šio žanro sklaidos prisideda ir bibliografai. Laimutė Cibulskienė(1), Varėnos viešosios bibliotekos bibliografė, straipsnyje "Popieriaus karpinių menas: Varėnos krašto menininkų kūryba" pristatydama Varėnos krašto karpytojus, rašo, kad Lietuvos spaudoje karpyma kaip meno šaka pirmą kartą įvardyta tik 1959 m. A. Stravinskienės straipsnyje „Karpiniai - irgi menas“. Anot jos, popierių meną atgaivinant labiausiai nusipelnė Julija ir Antanas Daniliauskai, kurie iš pateiktųjų surinko daug medžiagos apie karpymą, o 1979 m. A. Daniliauskas paskelbė didžiausios išliekamosios vertės mokslinį darbą „Lietuvių liaudies popieriaus karpiniai XIX-XX a. A. Daniliausko indėlis į Lietuvos karpymą minimas labai plačiai Beatričės Rastenytės(2) straipsnyje "Senieji karpiniai". Pasak jos, Antano Daniliausko ir jo šeimos iš pateiktųjų surinkta medžiaga apie karpinius ir karpymą saugoma Lietuvos istorijos instituto archyve.

Šiame kontekste vertėtų paminėti Lietuvos tautodailinką, žurnalistą Feliksą Marcinkų, kuris gilinosi ne tik į Lietuvos karpymą, bet ir lygino įvairių šalių popieriaus karpinius, aptarė jų subtilybes, pristatė techniką, o ne vieno Lietuvos karpytojo darbai yra įtraukti į jo leidinius. Vieni iš žinomiausių jo darbų yra katalogas ir knyga - albumas „Pasaulio popieriaus karpiniai“ išleisti 1989 m. ir 1995 m., "Lietuvos ir pasaulio popieriaus karpinių menas", išleistas 2010 m., kurioje glaustai istoriografiškai aptariama nuo XVI a. ir vėlesnė, 1950-2010 m. Lietuvos popieriaus karpinių meno raida, atskleidžiamas jo sąlytis su kitų tautų kūryba.

Lietuvos popieriaus karpymo kontekstą įvairiais autoriniais leidiniais papildo ir patys popieriaus karpytojai. Čia galima paminėti jų net keletą – tai tautodailinkė Joana Imbrasienė "Popieriaus karpiniai. Nuo tradicijos iki meno", išleidusi 2013 m. knygą, menininkė Albina Žiupsnytė, išleidusi 1994 m. knygą "Popieriaus karpymo menas", menininkė Vilija Visockienė autorinę knygą "Karpiniai", išleistą 2016 m. Tautodailininkas Klaidas Navickas išleido savo karpinių knygą 2008 m., Vėliau 2012 m. tautodailininkas publikavo ir kitą popieriaus karpinių knygą „Senieji mūsų dievai, dievybės ir mitinės būtybės“. 2017 m. parengė ir išleido knygą „Žydiški Klaido Navicko karpiniai“, kurioje buvo pristatomi žydų bendruomenės Lietuvoje tradicijos ir papročiai.

Kita vertus, suponuojasi mintis, kad šiandien karpymo sklaida aktuali tik paties karpytojams. Ta sklaida, galima sakyti, vyksta ir per karpytojų rengiamas edukacijas, parodas ir p.nš. Bent tokiu būdu prisidedama prie šio tautodailės žanro išlaikymo. Šiame kontekste reikia paminėti ir tautodailinkę Eglę Dvarionaitę – Vindašienę(6), kuri užsiima karpinių meno sklaida, veda praktinius užsiėmimus, autorinius seminarus, karpytojų plenerus visuose Lietuvos regionuose. Tautodailininkė tikisi, kad ilgai išliks mūsų protėvių paveldas ir neišnyks popieriaus karpiniai, per kuriuos lietuviai išlaiko prigimtine savastį.

Tuo tarpu Laimutė Vasiliauskaitė – Rožukienė(4) atminties straipsnyje apie tautodailininkę ir kariūnę Danutę Kulbytę-Alekniene straipsnyje "Karpiniai tarsi Velykų margučiai..." rašo, jog reikėtų bent išleisti D. Kulbytės-Alekniene darbų katalogą, atitinkamai pasirūpinti jų, kartu ir kitų Lietuvos karpytojų darbais kaip neįkainojamu archetipiniu turtu, žadinančiu tautinę savimonę dabarčiai ir ateities kartoms. Autorė svarsto, ar tinkamai mes kaupiame karpinių fondus šiais laikais? Bet kaupti karpinių fondams būtinas etnografų ir kultūros bei meno tyrėjų susidomėjimas, kuris padėtų karpinių fondus kurti, sisteminti, formuoti šio žanro mokslinį požiūrį. Kitaip tariant, neapakanka tik talentingų kūrėjų, nes bet kuris kūrybinės veiklos žanras reikalauja visokeriopo dėmesio, kad jis išsilaikytų etnokultūriame pavelde.

Šaltiniai:

1. Cibulskienė B., „Popieriaus karpinių menas: Varėnos krašto menininkų kūryba“. Prieiga per internetą: <http://biblioteka.varena.lt/lt/2020-iej-tautodailės-metai/3140-popieriaus-karpiniu-menas-varenos-krašto-menininku-kuryba>
2. Rastenytė B., „Senieji karpiniai“. Prieiga per internetą: <http://www.satenai.lt/2010/06/25/senieji-karpiniai/>
3. Aleknavičius V., "Tebeieškau savęs (teminis puslapis "Krašto lobynai"). Prieiga per internetą: <http://www.budas.lt/naujienų-portalas-budas-lt/laisvalaikui/6313-tebeieskau-saves>
4. Vasiliauskaitė – Rožukienė L., „Karpiniai tarsi Velykų margučiai...". Prieiga per internetą: http://www.xxiamzius.lt/archyvas/priedai/sidgija/20140418/sidgija_06.html
5. Navickas K., "Popieriaus karpiniai". Prieiga per internetą: https://klaidaspapercuts.lt/lt/?page_id=40
6. Prieiga per internetą: <https://alkas.lt/2015/03/25/atidaroma-tautodailininkes-egles-vindasienes-paroda-medzio-sakme-video/>

Menininkė V. Visockienė

MENININKĖ VILIJĄ VISOCKIENĖ

**"Vis dar atrandu šiame užsiėmime
naujų galimybių .."**

Autorė Jolanta Kahveci

Šio straipsnio herojė – menininkė Vilija Visockienė. Vilija Visockienė yra iš tų karpytojų, kurių karpinius galima suskirstyti į du kontekstus – tai stilizuoti, spalvoti, meniški karpiniai, kuriuose naudojama įvairi popieriaus tekstūra ir tradiciniai karpiniai, kurie artimesni liaudiškai kūrybai – juose vyrauja tradicinė balta spalva, simetriškumas, "veidrodžiškumas" ir kiti tradicinį karpymą atliepiantys aspektai.

Karpyti Vilija Visockienė pradėjo dar 2000 m., o iki to laiko, kaip ji pati sako, karpyma jai nepatiko. Bet visai atsitiktinai, o gal ir ne, parsinešus iš lauko gervuogės šakelę, sudžiovino, apibrėžė ir iškirpo. Patiko procesas, o ir rezultatas, kad greitai Vilijos karpiniai buvo pastebėti Zarasų tautodailininkės, puikios karpytojos Bronislavos Manelienės ir garsios audėjos Adelės Tumėnienės. Taip menininkė ir pradėjo vieną po kito rikiuoti savo karpinius. Pirmosios parodos vyko Salake, Zarasuose, Visagine, o pats reikšmingiausias menininkės sudalyvavimas tuo metu buvo Vilniuje, Lietuvos metinėje tautodailininkų parodoje, kur ji pristatė tradicinius karpinius gamtos motyvais. Autorė priduria, kad pastaruoju metu praktiškai nebekarpo smulkių, liaudiško stiliaus karpinių, esą širdis linksta prie minimalizmo. Menininkė sako, jog jai patinka ir miniatiūros, nes mintį įkūnyti mažame lape dažnai būna sudėtingiau, nei dideliame.

Visgi, menininkės karpinių kolekcija yra išskirtinė, kurios nesupainiosi su kitų karpytojų darbais. Ypatingai dėmesį pritraukia jų kitoniškumas – pastebimi turiniu efektingi karpiniai, kuriuose gausu daug elementų, struktūrinės įvairovės, intriguojantis siužetas. Vienas tokių yra popieriaus karpinsys „Kumeliuko krikštytos“. Menininkė sako, jog norėjo kažką sukurti tradicinei Dusetų dailės galerijoje rengiamai parodai „Žirgas dailėje“.

„Pradėjus piešti, pamačiau, kad popieriuje ryškėja kumeliukas. Tuomet prisiminiau, kad buvo švenčiama senovės Lietuvoje tokia šventė „Kumeliuko krikštytos“, išlikusi tik rašytiniuose šaltiniuose. Ji buvo švenčiama per trečiąją žiemos mėnulio jaunatį. Pagal archajišką kalendorių šią dieną buvo švenčiami Naujieji metai. Ši šventė buvo skirta pažadinti naują gyvybę. Taip ir atsirado toks karpinsys.“

Vilija Visockienė yra surengusi ir ne vieną parodą, kuriuose visuomenei pristatė savo karpinius – tarp tokių galima išskirti rinkinius „Pirmykščio meno magija“ ir „Sėlių krašto ežerai“. Menininkė sako, kad „Pirmykščio meno magija“ įkvėpė petroglifai – piešiniai ant urvų sienų. „Tuose pirmykščiuose vaizduose tokia subtili, grakšti linija, ja tiek daug pasakoma! Anų laikų žmonės buvo vienyje su gamta ir tobulai mokėjo tą būseną perteikti vaizdu. Ir ne tik juo, bet ir dainomis, sakmėmis, tačiau šios mus pasiekė daugybę kartų perkeistos, o vaizdai liko tokie patys.“ O ežerai, pasak menininkės būna labai įdomių formų, taip lengva juose įžiūrėti kažkokias paslaptingas mitologines būtybes. „Man telieka tik papildyti ežero kontūrus detalėmis – veidais, žuvimis ar vandens augalais“, – sako kūrėja.

Vilijos Visockienės karpiniuose galima įžvelgti ne tik veidų, gamtos motyvų ir elementų, jos kūryboje gausu mitologinių simbolių, daug mitinių siluetų ir vaizdinių, įvairių linijų ir formų, sakmių, poetikos, archetipinių ir archainių siužetų. Menininkės karpiniuose galima išskirti ir konkrečius charakterius, kurie dažnai atkreipia stebėtojo dėmesį – tai arklio, žuvies, paukščio, žalčio, akies simboliai, figūruoja medžio vaizdinys, visatos stuktūra, ryškus žmogaus silueto vaizdinys.

Žmogaus siluetas pastebimas didelėje dalyje menininkės karpinių ir kaip pagrindinis herojus, ir kaip karpinio turinio siužetinė dalis. Čia galima interpretuoti visai kitaip, nes žmogaus silueto vaizdinys keičiasi sulig kiekvieno karpinio turiniu – tai jis protėvių dvasiose, tai šienapjūtėje ar senos moters, vedančios oželį charakteryje. Menininkė sako, kad čia labiau žmogaus pasaulėjautos raiškos vizualizuojasi. „Tie mano žmonės vaikiški, naivūs, turbūt save visur paišau ir savo ryšį su pasauliu, kuriame gyvenu, jis kiekvieno žmogaus yra kitoks, susikurtas iš savo minčių ir įsivaizdavimų ...“, – sako menininkė Vilija Visockienė.

**Žmogaus silueto vaizdiniai
menininkės Vilijos Visockienės
popieriaus karpiniuose**

Saulėgražos

Paparčiai

Sparnai mudviejų

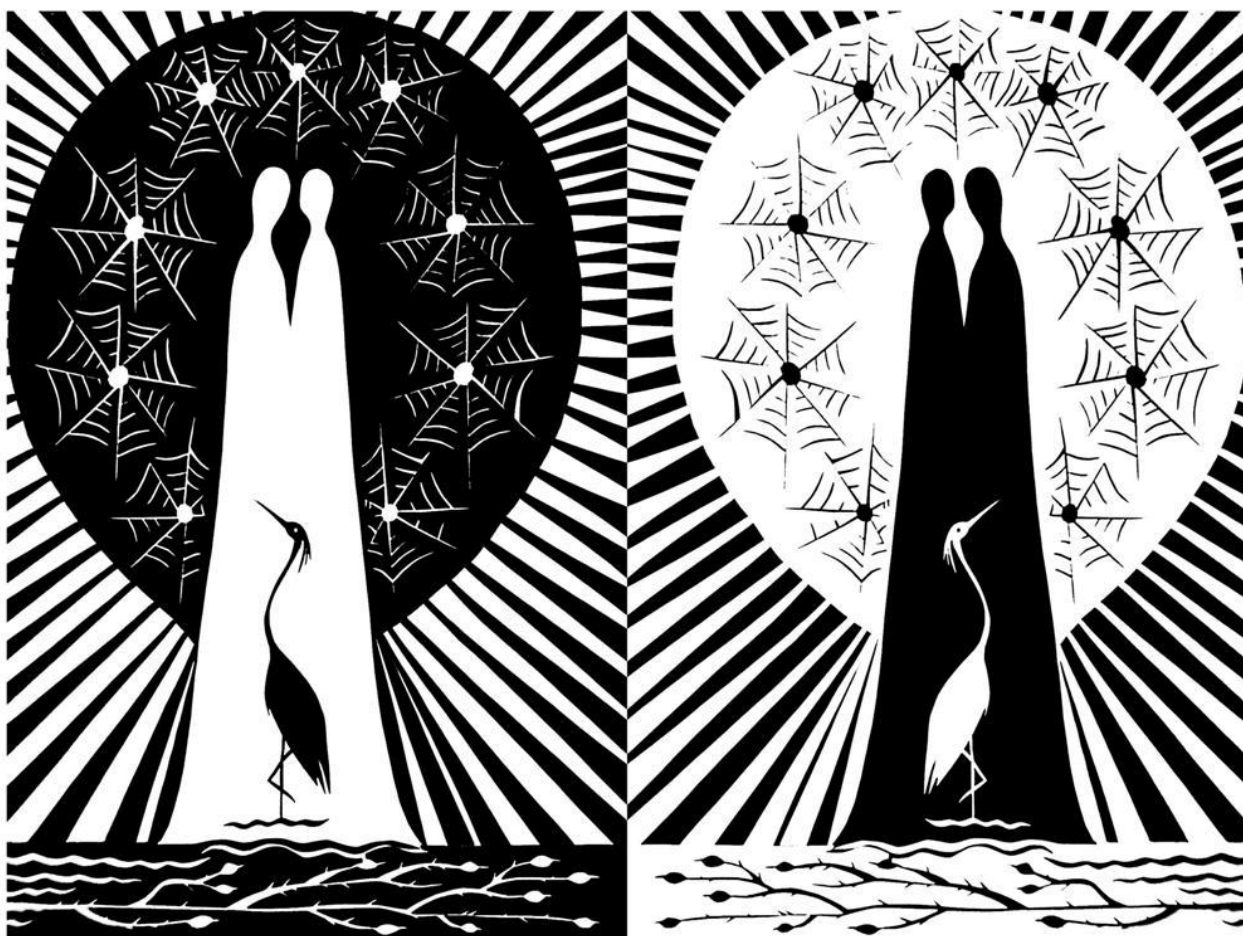

Klajūnē

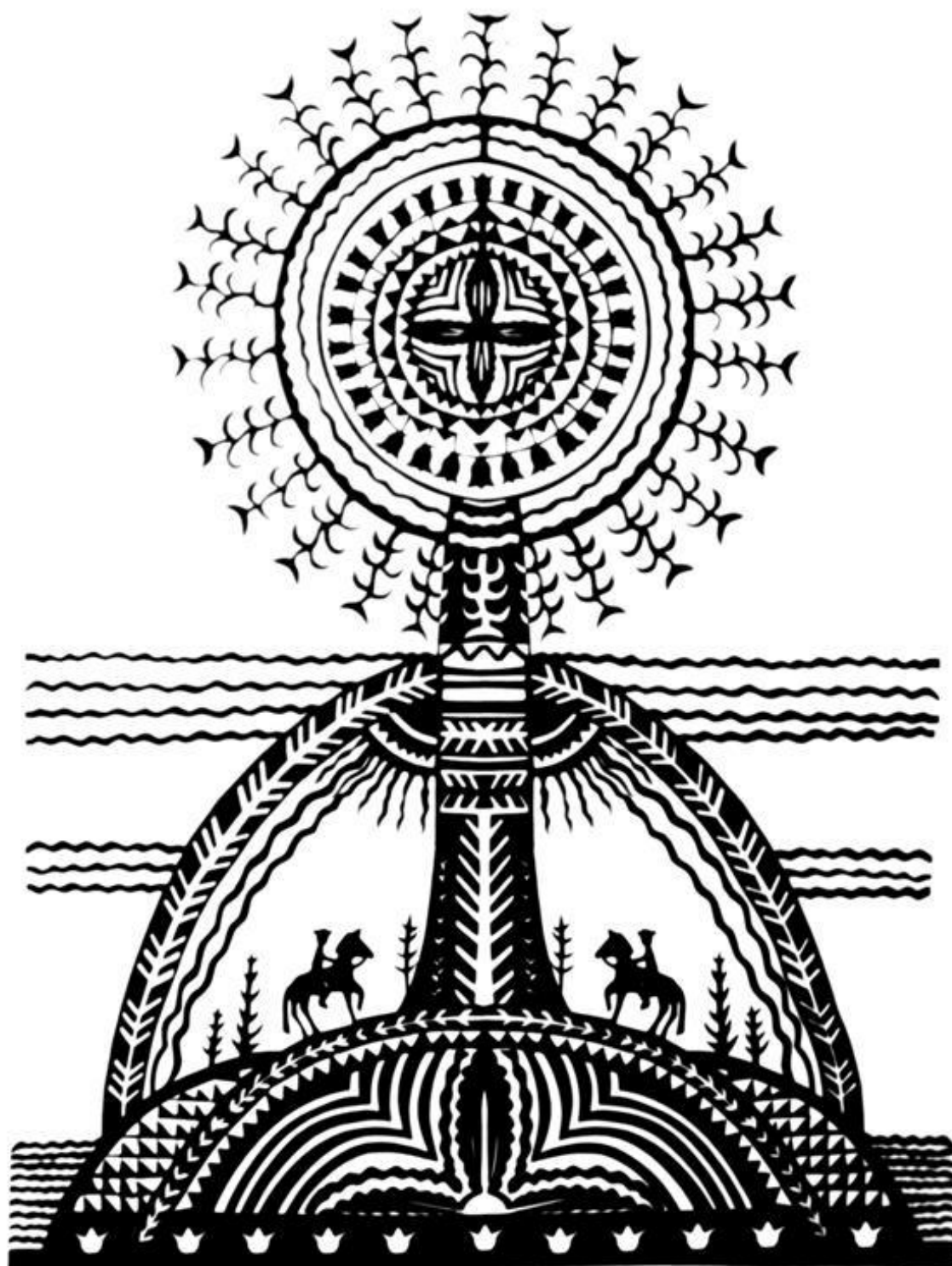

Rudens laukimas

Rytą, patekant saulei

Ramuma

Apie meilę

VILIJOS VISOCKIENĖS BIOGRAFIJA

Vilija Visockienė gimė 1971 m. birželio 9 d. Šakių rajone. Gyvena Dusetose.

Vilija Visockienė išleido autorines savo kūrybos knygas: „Sapnai“, „Gėlių portretai“, „Keistis(s)“, „Tylios istorijos“, „Karpiniai“, „Nuogastys“, „Ledas“, „Veidūnai“, „Šviesa“, „Haiku/Tušas“.

Menininkės darbais iliustruotos šios knygos:

Zarasų krašto liaudies dainų rinktinė „Anam šoni ažera“ 2008 m.. - piešiniai, kompiuterinė grafika;

Zarasų krašto literatų kūrybos rinktinė „Gimtinė gyva“ 2013 m. - bendraautorė, fotografijos ir poezija;

Dusetų literatų klubo „Atgaiva“ poezijos rinktinė „Gaivus vėjas“ 2016 m. - popieriaus karpinių iliustracijos;

Peter Bichsel apsakymų rinktinė „Vaikiškos istorijos“ 2017 m. - tušo iliustracijos;

Marijos Atkočiūnaitės – Varenbergienės poezijos knyga „Esu“ 2019 m. - popieriaus karpinių iliustracijos;

Zarasų krašto literatų kūrybos rinktinė „Ežerų kraštas“ 2019 m. - bendraautorė, fotografijos ir poezija;

Albumas „Dusetos. Seniau ir dabar.“ 2019 m. - bendraautorė, fotografijos;

Knyga „Dusetų kaimų palikimas“ 2019 m. - fotografijos;

Joana Stašienė. Poezijos knyga „Einant per žemę“ 2020 m. - popieriaus karpinių iliustracijos;

Albumas „Sartų haiku“ (su vertimu į japonų kalbą) 2020 m. Fotografijos – Genadijus Kovaliovas, haiku technika – Vilija Visockienė.

Menininkė yra surengusi ne vieną savo kūrybos parodą Lietuvoje. Dalyvavo fotografijos, popieriaus karpinių parodose Lietuvoje, Latvijoje, Japonijoje, Rusijoje, Ukrainoje.

Menininkės laimėjimai:

- Lietuvos fotomenininkų sąjungos fotografijos konkurso „Debiutas'12“ nugalėtoja 2012 m.
- Tarptautinės parodos-konkurso „Žirgas fotografijoje“ Dusetų dailės galerijos prizas 2013 m.
- Tarptautinės gamtos fotografijos parodos-konkurso Utenoje „Žemės diena“ diplomas 2013 m., 2016 m.
- Lietuvos laukinės gamtos fotografijos konkurso „Gintarinis žaltys“ laureatė 2013 m.
- Tarptautinės fotografijų parodos „Gyvos žemės mintys“ (Mažeikiai) Lietuvos fotomenininkų sąjungos prizas 2013 m.
- S. Jokužio leidyklos prizas 2015 m.
- 76-ojo Japonijos tarptautinio (AJAPS) fotografijos salono parodos-konkurso medalis 2015 m.
- Fotografijos plenero Rokiškyje „Vingis“ dalyvė ir laureatė 2019 m.

Vilija Visockienė yra Lietuvos tautodailininkų sąjungos narė, Zarasų rajono metų literatė. Nuo 2013 m. priklauso gamtos fotografų klubui „Žalias skėtis“, o nuo 2016 m. – Lietuvos fotomenininkų sąjungos narė.

2007 m. tautodailininkė apdovanota respublikinės konkursinės liaudies meno parodos „Aukso vainikas“ regioninio turo (Visaginė) „Geriausio metų liaudies meistro“ nominacijos III-iosios vietos diplomu.

2016 m. menininkei Vilijai Visockienei suteiktas meno kūrėjos statusas.

Daugiau apie menininkę: <https://www.facebook.com/vilija.visockiene>

SKAITMENINĮ "POPIERIAUS KARPINIŲ IR SPALVŲ PASIKALBĖJIMAI" MINIMALISTINĖS KARPYBOS MENININKĖS DARBŲ ALBUMĄ GALIMA PERŽIŪRĖTI ČIA

LEIDINĮ SUKŪRĖ IR PARENGĖ JOLANTA KAHVECI
LEIDINYJE PANAUDOTOS ASMENINĖS VILIJOS VISOCKIENĖS FOTOGRAFIJOS
TEKSTŲ AUTORĖ JOLANTA KAHVECI
VIRŠELIO FOTOGRAFIJA - "KUMELIUKO KRIKŠTYNOS" IŠ MENININKĖS
VILIJOS VISOSKIENĖS KARPINIŲ ALBUMO